

Результати досліджень. У дітей, хворих на хронічний тонзиліт при госпіталізації спостерігалось достовірне зниження концентрації цинку в сироватці крові до $(10,89 \pm 0,57)$ мкмоль/л порівняно з даними практично здорових дітей $(18,40 \pm 0,71)$ мкмоль/л ($p < 0,05$). Після проведення стандартного лікування динаміка рівня цинку не спостерігалась ($p > 0,05$). Висновки. Таким чином, у дітей з хронічним запаленням піднебінних мигдаликів спостерігалось зниження вмісту цинку в сироватці крові, що необхідно враховувати при виборі тактики лікування, а також профілактичних заходів з метою запобігання порушень мінерального обміну та підвищення ефективності терапії таких пацієнтів.

HELICOBACTER PYLORI ТА ХАРЧОВА АЛЕРГІЯ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ХРОНІЧНІ ЗАПАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ВЕРХНІХ ВІДДІЛІВ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ

Сокольник С.В., Сорокман Т.В., Лозюк І.Я.

ВНДЗ "Буковинський державний медичний університет", м. Чернівці

Натепер актуальним є вивчення взаємозв'язку *Helicobacter pylori* із позашлунковими проявами запальних захворювань шлунково-кишкового тракту в дітей. Широко обговорюється, що *Helicobacter pylori*, окрім ураження шлунково-кишкового тракту, здатний викликати ряд патологічних змін із боку інших органів і систем.

Мета роботи - вивчити взаємозв'язок між гелікобактерною інфекцією та виникненням харчової алергії у дітей, хворих на хронічні запальні захворювання верхніх відділів шлунково-кишкового тракту.

Комплексно обстежено 36 дітей, хворих на виразкову хворобу (8 осіб), гастрит (10 осіб) та гастродуоденіт (18 осіб), віком 6-18 років, які перебували на стаціонарному лікуванні в гастроентерологічному відділенні ОДКЛ м. Чернівці. Генотипування *Helicobacter pylori* проводили молекулярно-генетичним методом. Наявність харчової алергії підтверджували даними клінічно-лабораторних методів та позитивним алергоанамнезом. Статистична обробка отриманих даних проводилась за допомогою пакету комп'ютерних програм «Statistica 6.0».

У більшості дітей групи спостереження (88,9%) нами діагностовано підвищення рівня IgE в крові ($p < 0,05$), у решти осіб – межове значення. Проведення молекулярно-генетичного дослідження штамів *Helicobacter pylori* виявило переважання CagA-позитивних пацієнтів (80,6%, $t=6,55$, $p < 0,05$) з харчовою алергією. Аналіз частоти цитотоксичних штамів *Helicobacter pylori* серед хворих залежно від нозології не встановлено, проте дещо частіше їх виявляли в дітей із ерозивно-виразковими захворюваннями ($t=3,89$, $p < 0,05$). В них ми також діагностували і вищі значення IgE в крові ($t=2,64$, $p < 0,05$).

Отже, можна вважати, що наявність *Helicobacter pylori* при запальних захворюваннях шлунково-кишкового тракту сприяє активізації проявів харчової алергії та, навпаки, наявність алергії є провокуючим фактором розвитку цих захворювань, особливо при інфікуванні CagA-штамами *Helicobacter pylori*.

ПОКАЗАТЕЛИ PIVKA-II У ДЕТЕЙ ПЕРВЫХ МЕСЯЦЕВ ЖИЗНИ, ПОЛУЧАЮЩИХ ИСКЛЮЧИТЕЛЬНО ГРУДНОЕ ВСКАРМЛИВАНИЕ

Соляник А.В., Иванько О.Г.

Запорожский государственный медицинский университет, г. Запорожье

Новорожденные и дети первых месяцев жизни, находящиеся на грудном вскармливании, естественным образом склонны к дефициту витамина К. В настоящее время рекомендуют однократное парентеральное профилактическое введение витамина К1 (филоквинона) сразу после рождения, однако эта практика может нарушаться. Совершенствование программ профилактики витамин-К-дефицитного состояния у грудных детей остается в числе практически значимых вопросов современной педиатрии. Целью нашего исследования было определение концентраций субстанции PIVKA-II (protein induced by vitamin K absence) у детей первых шести месяцев жизни, находящихся исключительно на грудном вскармливании для изучения частоты и причин гиповитаминоза К у детей. Считают, что высокие концентрации PIVKA-II, определяемые методом ИФА, с высокой достоверностью выявляют витамин-К-дефицитные состояния. Мы исследовали 180 детей в возрасте от 1 суток до 6 месяцев, которые родились в срок с массой от 2800 до 4200г, с оценкой по шкале Апгар 8-10 баллов и находились на грудном вскармливании с момента рождения. 5 детей родились путём кесарева сечения. 135 детей были обследованы в периоде новорожденности, 60 из которых по социальным причинам не получили профилактическую инъекцию витамина К после рождения. Еще 45 детей были обследованы в возрасте от 1 до 6 месяцев. Часть из них получали антибактериальную терапию. При анализе показателей концентраций PIVKA-II в сыворотке выявлено 3 характерных возрастных кластера. Первый составили дети в возрасте от момента рождения до 7 дней. Почти 2/3 из них, независимо от факта получения профилактической инъекции витамина К, имели признаки недостаточного карбоксилирования протромбина ($PIVKA-II > 40 \text{ Au/ml}$), что отражает дефицит витамина К. Следующий возрастной кластер составили дети в возрасте от 8 дней до 1 месяца. Ни у одного из этих 39 этих детей не выявлялись повышенные концентрации PIVKA-II. Среди 45 детей, вошедших в воз-

растной кластер от 1 до 6 месяцев жизни, вновь выявлены PIVKA-II – позитивные дети (15), большинство из которых получили лечение антибиотиками. Таким образом, 96 (52%) образцов сыворотки детей первых недель и месяцев жизни, находящихся на естественном вскармливании, дефицитном по витамину К, содержали повышенные концентрации PIVKA-II, что свидетельствует о достаточно высокой частоте гиповитаминоза К в данной субпопуляции. Профилактическое введение витамина новорожденным сразу после рождения у части детей в возрасте до семи дней не предупреждало дефицит витамина К. Дети старше 7 дней имели нормальные показатели PIVKA-II, что можно связать с началом выработки менаквинонов (витамина К2) эндогенной флорой толстого кишечника. Грудные дети, получающие антибиотики, предрасположены к возобновлению дефицита витамина К, и, возможно, нуждаются в профилактическом лечении. При этом одним из перспективных направлений может быть применение пробиотиков, способных увеличить выработку менаквинонов.

ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ М. СІМФЕРОПОЛЯ.

Танага В.О., Черняєва О.С., Гостіщева О.В.

Медична Академія імені С.І. Георгіївського, м. Сімферополь

Фізичний розвиток - це динамічний процес зростання і біологічного дозрівання дитини в різні періоди дитинства, є одним з провідних показників стану здоров'я. Показники фізичного розвитку, є важливим інструментом первинного контролю над станом здоров'я дітей.

Мета дослідження: Вивчити показники фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку м. Сімферополя і порівняти з показниками ВООЗ.

Матеріали і методи: Було обстежено 574 дитини, з них 288 дівчаток (50,2%) і 286 хлопчиків (49,8%). Усім дітям була проведена антропометрія. Оцінку фізичного розвитку (ФР) проводили двома способами. 1-й спосіб – аналіз двох провідних показників - довжини (ДТ) і маси тіла (МТ) на основі віково-статевих центильних шкал. 2-й спосіб - розраховуючи ІМТ (ВООЗ, 2007). Критерії дефіциту ваги - показники нижче 3-го центілю, надлишкова маса тіла в діапазоні 90-97-й centa, ожиріння - вище 97-го центілю. Статистичну обробку обчислених показників здійснювали з використанням програми Statistica 6.0 для Windows.

Результати досліджень: Аналіз отриманих результатів дозволив виявити деякі особливості фізичного розвитку досліджуваної популяції дітей Сімферополя. З 574 обстежених середній фізичний розвиток був у 250 дітей (43,6%), нижче середнього ФР - у 63 дітей (11%), низький - у 25 дітей (4,4%), вище середнього - у 121 дитини (21%), високий ФР - у 115 дітей (20%). Статеві відмінності були виявлені в групі з ФР нижче середнього, в 2 рази частіше воно було у дівчаток - 41 дитина (7,1%) і 22 хлопчика (3,9%), достовірність $p < 0,05$. У групах з іншими видами ФР гендерних відмінностей виявлено не було. В результаті оцінки ФР на основі віково-статевих центильних шкал гармонійне ФР було у 493 дітей (85,8%), дисгармонійний ФР - у 81 дитини (14,2%). Серед дітей з дисгармонійним ФР були виявлені діти з затримкою росту - 11 (1,9%), дефіцитом ваги - 11 (1,9%), надмірною масою тіла - 27 (4,7%), ожирінням - 32 (5,6%). Причому, дефіцит ваги спостерігався тільки у дівчаток - 11 дітей (1,9%), $p < 0,001$. Провівши дослідження ІМТ, нами було виявлено, що середні параметри ІМТ спостерігалися у 437 (76,2%) дітей, а відхилення від середніх параметрів у 137 дітей (23,8%), що достовірно частіше, ніж дисгармонійні ФР ($p < 0,001$). Серед дітей з відхиленнями в ІМТ дефіцит маси тіла був у 42 дітей (7,3%), достовірно частіше, ніж при першому методі дослідження ($p < 0,01$). Надлишкова маса тіла у 64 дітей (11,1%) $p < 0,01$, у порівнянні з 4,7%, при першому методі дослідження. Ожиріння у 31 дитини (5,4%). Провівши порівняння з середніми показниками ВООЗ 2007р. ми виявили достовірно ($p < 0,001$) збільшення показників маси тіла і росту у дітей кримської популяції, обох статей.

Висновки: Серед популяції сімферопольських молодших школярів переважають діти з середнім і високим ФР. Кримські діти мають достовірно більш високі показники маси тіла і росту, ніж показники представлені ВООЗ. Метод дослідження ІМТ дозволяє виявити на більш ранніх етапах відхилення у фізичному розвитку, що дозволить застосовувати профілактичні заходи на більш ранньому терміні, не допускаючи розвитку хвороби.

ПОКАЗНИКИ ЛАБІЛЬНОСТІ БРОНХІВ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАПАЛЬНИХ ПАТЕРНІВ КРОВІ

Тарнавська С.І., Шахова О.О., Мислицька Г.О.

ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Мета роботи. З метою оптимізації комплексного лікування дітей, хворих на бронхіальну астму, ретроспективно дослідити показники неспецифічної реактивності на рівні бронхів різного калібру залежно від запальних патернів крові.

Матеріал і методи. Для досягнення поставленої мети проведено комплексне клінічно-імунологічне обстеження І-II рівня 120 дітей, хворих на БА. Усім хворим визначали неспецифічну реактивність бронхів згідно існуючих рекомендацій шляхом оцінки їх реакції на